

Міністерство науки і освіти
України
Сумський державний
університет
Кафедра мовної підготовки
іноземних громадян

Co-funded by
the European Union

МАТЕРІАЛИ

VII Всеукраїнської науково-практичної студентської онлайн-конференції «НАУКОВА СПІЛЬНОТА СТУДЕНТІВ XXI СТОЛІТТЯ»

24-25 квітня 2024 року

Суми-2024

УДК: 81'243:37(063)(0.034)

НЗ4

Редакційна колегія:

Сидоренко Ольга Павлівна – кандидат педагогічних наук,
доцент, завідувач кафедри мовної підготовки іноземних громадян
Сумського державного університету;

Біденко Лариса Валентинівна – кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри мовної підготовки іноземних громадян Сумського
державного університету;

Левенок Інна Сергіївна – доктор філософії з педагогічних наук,
старший викладач кафедри мовної підготовки іноземних громадян
Сумського державного університету

НЗ4 **Наукова** спільнота студентів XXI століття : матеріали
VII Всеукраїнської науково-практичної студентської
онлайн-конференції /упоряд. О. П. Сидоренко, Л. В.
Біденко, І. С. Левенок. – Суми : Сумський державний
університет, 2024. – 138 с.

Матеріали містять тексти доповідей учасників VII Всеукраїнської науково-практичної студентської конференції «Наукова спільнота студентів XXI століття». Досліджуються проблеми впровадження інноваційних методів навчання української мови як іноземної, формування мовної особистості в новому полікультурному просторі (проблеми адаптації, діалог культур, формування поліетнічної толерантності), застосування нових технологій у процесі викладання загальноосвітніх дисциплін на підготовчому відділенні для іноземних студентів.

УДК: 81'243:37(063)(0.034)

© Колектив авторів, 2024
© Сумський державний університет, 2024

Авраменко Н. О., канд. пед. наук, викладач кафедри філології та гуманітарних наук, КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»,

м. Вінниця,

Левенок І.С., доктор філософії, ст. викладач кафедри мовної підготовки іноземних громадян, Сумський державний університет, м. Суми

КРОС-ЕТНІЧНА ВЗАЄМОДІЯ СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ ТОЛЕРАНТНОСТІ ТА ІНКЛЮЗІЇ

Крос-етнічна взаємодія передбачає взаєморозуміння, взаємоповагу під час комунікації та спільній діяльності між представниками різних етнічних груп.

Через брак знань студентів про засади крос-етнічної взаємодії може призвести до стереотипів і непорозумінь. Науково-педагогічному персоналу вкрай «важливо забезпечити належну освіту та обізнаність студентів, першочергово про різноманітність світу та його цінності. Недостатня освіченість і незнання різноманіття культур, релігій, ідей і поглядів передумови для нетерпимості та неприйняття інших» [3]; також призвести до нездатності аргументувати свої

погляди та поважати думки, світогляд інших учасників крос-етнічної взаємодії.

Метою нашого дослідження є аналіз основних передумов до крос-культурної взаємодії студентів на заняттях з іноземної мови.

Варто зазначити, що значний вплив на формування толерантності у молоді мають родина, друзі, ЗМІ та інші соціальні групи. Якщо як освітнє, так і соціокультурне середовище підтримує нетерпимість, стереотипи чи дискримінацію, це може передаватися молодим людям і сприяти формуванню негативних установ та бар'єрів між комунікантами. «Великий вплив на обізнаність молоді мають ЗМІ. Вони часто представлені спрощено або стереотипно зображення інших культур, груп або ідеологій, які посилюють нетерпимість і створюють умови для конфлікту. Якщо молодь не має можливість спілкуватися з людьми з різних культур, вони не можуть зрозуміти їхні потреби, цінності та переконання. Це викликає страх, недовіру і нетерпимість до невідомого. Тому формування

толерантності у молоді потребує комплексного підходу» [3].

У галузі вищої освіти додаткові рішення включають покращення освіти, а саме розширення навчальних програм, які охоплюють вивчення культурного розмаїття, історії, релігії, етнічні групи та інші аспекти, які сприяють розумінню та толерантності.

Іноземні фахівці у галузі досліджень крос-культурної взаємодії Yasmin Ahmad, Mohd Kasturi Nor Abd Aziz, Suzana Sulaiman, Suhana Abdul Mutalib and Nurul Naimah Rose зазначають, вчителі та адміністративний персонал повинні дотримуватися наступних принципів у встановленні взаємин між етносами серед студентів, а саме:

- заклади освіти повинні створити або зробити ключовою особливістю крос-національної дружби серед студентів як крок до покращити стосунків між учнями з різних етнічних груп.

- студенти повинні дізнатися про стереотипи та інше відповідне упередження, що негативно впливає на етнічні стосунки.
- студентів потрібно навчати спільних цінностей, майже всіма етнічними групами, такими як правосуддя, рівність, свобода, мир, людяність і чеснота.
- педагогічний персонал повинні допомагати студентам опанувати необхідні соціальні навички для ефективної взаємодії зі студентами різних етнічних груп, культури і мови.
- заклади освіти повинні надавати учням можливості з різних етнічних груп, культурних і мовних для соціальної взаємодії в умовах призначених для зменшення страху та тривоги між етнічними групами [1].

Педагогічний персонал відіграє важливу роль у просуванні крос-міжнаціональної дружба студентів. Кожен студент, хто приходить до освітнього закладу, об'єднує свою культуру та шлях до етнічної

ідентичності. На нього впливають і формують соціальне походження студенти, культура, родина, спільнота і вірування або їх релігії.

Студентів потрібно виховувати з розумінням про життя в мультикультурному суспільстві. Розуміння, повага, толерантність і розвінчування міфів, упереджень повинні бути встановлені серед дітей, щоб створити гармонійність соціальної взаємодії.

Група вітчизняних та зарубіжних дослідників вважає, що толерантна або нетолерантна поведінка характерна як для груп людей, так і для окремих осіб і як доказ припускають, що вирішальну роль у толерантному спілкуванні студентів відіграє соціальне середовище, місцезнаходження, моделі поведінки викладачів.

Підготовка студентів до толерантного спілкування можлива в колективі або групі, де панує атмосфера доброзичливості та поваги. Прийняття або неприйняття молоддю представників інших національностей, толерантне ставлення до відмінностей

між ними людей, готовність поважати ці відмінності залежить від багатьох факторів, таких як: вплив найближчого оточення, моральні цінності особистості та суспільства, виховання, менталітет в країні, в якій розвивається особистість, характер конкретної соціально-політичної ситуації в суспільстві, в історія міжнаціональних відносин тощо. Динаміка міжнаціонального спілкування в українському суспільстві, зокрема, в студентському середовищі, актуалізує важливість проблеми етнічної толерантності [2, 114].

Не менш важливою основою передумовою до крос-етнічної взаємодії є інклюзивність — це практика забезпечення того, щоб кожен почувався цінним, поважаним і підтримуваним у команді чи організації. Це означає створення культури приналежності, де відмінності вшановують і використовують для інновацій і зростання. Міжкультурна компетентність є ключовим компонентом інклюзивності, оскільки вона дає вам змогу побудувати довіру, взаєморозуміння та

співпрацю з колегами та клієнтами з різного походження. Це також допоможе вам уникнути непорозумінь, конфліктів і стереотипів, які можуть зашкодити продуктивності та моральному духу команди.

У будь-якій із галузей у межах відносин «людина-людина» фахівець повинен оволодіти не тільки професійними знаннями і навички своєї професії, але також знання та навички в робота з людьми. Це призводить до припущення, що можливе успішне виконання професійних обов'язків тільки якщо інша людина почута і зрозуміла, його враховуються характеристики та побажання, а контакт встановлено. Лікар, продавець або менеджер досягнуть успіху лише тоді, коли вони прагнуть зрозуміти клієнта, прислухатися до його побажань і враховувати їх особистісні характеристики.

Отже, міжетнічна дружба унікальним чином сприяє соціальній, емоційній та академічній адаптації підлітків і була причинно-наслідково пов'язана з

покращенням міжгрупового ставлення . Керуючись контекстуальними рамками однонаціональна дружба може бути краще придатною для забезпечення соціально-емоційних ресурсів і задоволення потреб підлітків у підтримці та безпеці, результати нинішнього дослідження показують, що це не обов'язково так.

Зокрема, у нинішній етнічно різноманітній вибірці зв'язки з міжетнічними однолітками забезпечували таку ж безпеку, довіру та емоційну підтримку, як і одноетнічні зв'язки. Крім того, відмінності в стабільності дружби, засновані на етнічній (не)схожості, були усунені, коли друзі мали більш різноманітний клас (класи) і відвідували один одного вдома. Ці результати вперше демонструють, що етнічне розмаїття забезпечує не тільки сприятливий контекст для формування міжетнічної дружби.

Хоча етнічно різноманітні класи створюють основу для міжетнічних зв'язків, такі стосунки не можуть припинитися після завершення занять. Спільне проведення часу поза школою вдома було особливо

важливим для розвитку стабільної міжнаціональної дружби. Важливо також визнати роль сімей і громад у сприянні та підтримці інклюзивних стосунків.

Згідно з наявними даними, міжетнічна дружба за своєю суттю не відрізняється від одноетнічної дружби, але частково відображає унікальний контекстуальний досвід як у школі, так і поза нею.

Список використаних джерел

1. Ahmad Y. , Mohd Kasturi Nor Abd Aziz , Sulaiman S., Abdul Mutalib S., Nurul Naimah Rose. Cross Ethnic Friendship among Multi-ethnic Students and Teacher's Role in Supporting Cultural Diversity in School MATEC Web of Conferences 150, 05057 (2018), 1-5. DOI: <https://doi.org/10.1051/matecconf/201815005057>
2. Czepil, M., Karpenko ,O., Revt, A., & Istomina, K. (2019). Formation of students' ethnic tolerance in institutions of higher education. *Advanced Education*, 12, 114-119. DOI: 10.20535/2410-8286.168675

3. Levenok I., Avramenko N., Sydorenko O., Matokhniuk L., Pylypenko-Fritsak N., Shevchuk V., Bets I., Bloshchynskiy I., Bets Y. The Role of Foreign Language Learning as a Background of Tolerance and Cross-Ethnic Interaction Formation of Higher Educational Institutions' Students. *World Journal of English Language*. 2023. 13 (8). С. 130-137. DOI: 10.5430/wjel.v13n8p130

Косенко Ю. аспірантка 3 курсу
Херсонський державний університет

МОВНА ПІДГОТОВКА ІНОЗЕМНИХ ЗДОБУВАЧІВ ПІДГОТОВЧИХ ВІДДІЛЕНЬ НА ЗАСАДАХ КОГНІТИВНО-КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ

Мовна підготовка іноземних слухачів передбачає процес пізнання (cognition) та комунікації (communication). Мова є складною пізнавальною діяльністю, тому в її засвоєнні важливу участь беруть передмовні умови.

Провідна сила когнітивного підходу полягає саме